

พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019*

Behavior and Effect using Smartphones learning in Online of Nursing
Students during epidemic of Novel CoronaVirus 2019

ธนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์, สุมิตรา สิริฤทธิ์, กิ่งแก้ว แสงแผ้ว,

สิริรดา พรหมสุนทร และ เจษฎาภรณ์ แสนตลาด

Thanomrat Prasitthimet, Sumitra Sittirit, Kingkaew Sangpaew,

Sirirada Phromsoonthorn and Jetsadaporn Saentalad

คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

Faculty of Nursing Saint Theresa International College

E mail: Thanom_8@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนกับผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซาจำนวน 180 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการใช้สมาร์ ด้านการศึกษา ใช้เข้าชั้นเรียน ติดต่อ สื่อสารกับอาจารย์ และค้นหาข้อมูล ด้านความบันเทิง อ่านบทความสวดก ใช้ในการเล่น โน้ต เฟสบุ๊ค อินสตาแกรมมากที่สุด ด้านช่วงเวลาใช้ 08.01.-16.00 น. ด้านประโยชน์และโทษใช้ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์ เว้นระยะห่างทางสังคมใช้สมาร์ทโฟนเป็นเวลานานเกิดความร้อนส่งผลเกิดอาการวิตกกังวล ไม่มีสมาธิในการเรียนกลัวเกิดอันตรายระดับมาก ผลกระทบด้านการเรียนระดับมากคือ ความเร็ว เสถียรภาพในการดาวน์โหลดข้อมูลช้า ทำให้เรียนตามเพื่อนไม่ทัน ขาดสมาธิ และด้านสุขภาพระดับปานกลาง ทำให้มีอาการแสบตา ปวดตา ตาพร่ามัว สายตาสั้น และพบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนกับผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

คำสำคัญ: พฤติกรรม; สมาร์ทโฟน; โควิด 19

*

Received January 9, 2022; Revised February 25, 2022; Accepted April 23, 2022

Abstract

The objectives of this study were to examine the behaviors and the effects of smartphone usage and the relationship between smartphone usage behaviors and the impact of the smartphone on line course among nursing students during pandemic of Corona Virus 2019. This study was a cross sectional survey design. The participants were 180 nursing students St. Theresa international college. Data was analyzed by using descriptive statistics and Pearson's Correlation Coefficient.

The results showed behaviors of smartphones usage. For education: the smartphone used for classroom enrollment, communicated with teachers, and data searching. For entertainment facilities: smartphone served as a route for LINE, Facebook, Instagram. For the time period used: it was from 8.01 am-16.00 pm; The benefits and harms: Benefits, used to communicate causing with friends and teachers. social distance, Harms: prolong used inducing battery heat; anxiety and lack of concentration, fear of battery explore. The impact on learning was at high level: slow download speed stability; inability to follow up with friends, In addition, there were moderate health problems: burning sensation, eye pain, blurred vision, short-sightedness. There was statistically significant positive relationship between the behaviors ($p < .01$).

Keywords: Behavior; Smartphone; COVID 19

บทนำ

ในปัจจุบันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 แพร่กระจายไปทั่วโลก ทำให้องค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นโรคระบาดร้ายแรง จากข้อมูลของกรมควบคุมโรคระบุว่า เชื้อไวรัสโควิด 19 ทำให้มีผู้ติดเชื้อไปทั่วโลกถึง 124 ล้านคน และคร่าชีวิตผู้คนไปแล้วอย่างน้อย 2.7 ล้านคน สถานการณ์ปี 2564 ผู้ติดเชื้อโควิด 19 ในประเทศไทย 28,443 ราย และเสียชีวิต 92 ราย (กรมควบคุมโรค.2564) จากจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจากโควิด 19 ทำให้กระทรวงสาธารณสุขมีหลักการป้องกันโรคตามมาตรฐาน ให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อป้องกันการระบาดของเชื้อโควิด 19 ที่แพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลาย จากคนสู่คนซึ่งมาตรการนี้ได้ส่งผลดีทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อลดลง ในสถานศึกษาได้ดำเนินการป้องกันโรคตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด หนึ่งในวิธีการรับมือกับการระบาดคือ การเว้นระยะห่างทางสังคม เพื่อป้องกันการระบาดจากคนสู่คน ซึ่งมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคมนี้ทำให้สถาบันทางการศึกษา มีการปรับตัวเข้าสู่รูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า New Normal ที่ต้องมีการปรับตัว มีการนำระบบการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามาปรับใช้ เพื่อดำเนินการเรียนการสอนต่อไป ภายใต้วิกฤติของการเกิดโรคระบาด ส่งผลทำให้มีการปิดการเรียนการสอน มีการนำเทคโนโลยีระบบดิจิทัล (Digital) เช่น สมาร์ทโฟน (Smartphone) เข้ามาใช้มากขึ้น (สายสมร เฉลย กิตติ และคณะ, 2563)

สมาร์ทโฟน เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ผสมผสานการทำงานของคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้กับโทรศัพท์เคลื่อนที่ อีกทั้งยังมีระบบปฏิบัติการที่รองรับโปรแกรมประยุกต์อื่น ๆ และแอปพลิเคชัน (Application) ที่สามารถตอบสนอง ความต้องการในการใช้สอยของทุกคนได้หลากหลายในทุกที่ทุกเวลาในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ถ่ายภาพ การค้นหาข้อมูล (สุรตนา เหล่าไชย และคณะ, 2561) และจากการที่มีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ ทำให้ผู้บริหารต้องบริหารจัดการศึกษาภายใต้รูปแบบการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต จึงมีแนวทางบริหารใหม่ที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตแบบวิถีชีวิตใหม่ ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทั้งด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Education) เป็นการเรียนรู้ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(พัชรภรณ์ ดวงชื่น ,2563) จึงมีการพัฒนาเครื่องมือในการนำเสนอเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความ อิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่งภาพกราฟิกภาพเคลื่อนไหว E-learning หรือทางโปรแกรม Moodle ขึ้นซึ่งเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ในช่วงการระบาดของเชื้อโควิด 19 ได้มีการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล และเป็นการเพิ่มการใช้สมาร์ทโฟน เพื่อใช้ในการเรียนออนไลน์หรือเพื่อการสืบค้นงานมากขึ้น ข้อดีของการเรียนการสอนออนไลน์คือทำให้มีการฝึกวินัยในตนเอง สะดวกในการใช้งานสื่อสาร ด้านการเรียน และอาจมีข้อเสียและผลกระทบต่อการเรียน อย่างเช่น อินเทอร์เน็ตขัดข้อง แบตเตอรี่หมด และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น และในบางกลุ่มนักศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่เท่าการเรียนในห้องเรียนจริงๆ ซึ่งพฤติกรรมที่ผู้เรียนที่แสดงออกบางกลุ่ม อาจจะไม่ได้นำความสนใจใน

บทเรียน ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นโทรศัพท์มือถือที่ใช้ทางการเรียนซึ่งอาจจะส่งผลเสียทางด้านสุขภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมผลกระทบและความสัมพันธ์จากการใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เพื่อผลที่ได้จากการทำการศึกษาวิจัยใช้ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพชีวิตการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาด ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
2. ผลกระทบที่เกิดจากการใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาดที่มีผลต่อนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือกับผลกระทบใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาด

วิธีดำเนินงานวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ แบบภาคตัดขวาง ประชากร คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-3 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2563 ภาคฤดูร้อน จำนวน 295 คน แยกตามระดับชั้นปี ดังนี้ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 จำนวน 109 คน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 97 คน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม (0.05) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน และเพื่อป้องกันแบบสอบถามที่ได้มาไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ได้เก็บตัวอย่างสำรองเพิ่มร้อยละ 10 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรและตามชั้นปี 1-3 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง 180 คน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนออนไลน์ และปรับปรุงจากแบบสอบถามต่างๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง 2) นำแบบสอบถามที่สร้างและปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective: IOC) เป็นรายข้อ โดยให้คะแนน -1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ 1 = เห็นด้วย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดความถูกต้องและความชัดเจนของการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้

ได้แบบวัดมีความสมบูรณ์ ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่า IOC คือ 0.83 3) การหาค่าเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและผ่านการปรับปรุง ไปทดลองใช้ (try out) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) คือ 0.96 4) นำผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือมาพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง 5) สร้างแบบสอบถามลงใน Google Form เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มี 3 ส่วนประกอบไปด้วย ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีข้อคำถาม เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับต่อเดือน สถานที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ อุปกรณ์ที่เข้าถึงการเรียนออนไลน์ ระบบปฏิบัติการที่ใช้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ ลักษณะการวัดใช้มาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่เหมาะสม จนถึงมากที่สุด โดยเกณฑ์การให้คะแนนเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 เหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 เหมาะสมค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 ค่อนข้างเหมาะสมค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 และไม่เหมาะสมค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม ผลกระทบในการเรียนออนไลน์ลักษณะการวัดใช้มาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุด จนถึงมากที่สุด โดยเกณฑ์การให้คะแนนเห็นด้วยมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 เห็นด้วยมากค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 เห็นด้วยค่าเฉลี่ย 2.61–3.40 เห็นด้วยน้อยค่าเฉลี่ย 1.81– 2.60 และไม่เห็นด้วยค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการดังนี้ 1) สร้างแบบสอบถามลงใน Google Form และส่งแบบสอบถามให้นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ตามชั้นปีตอบแบบสอบถาม การตอบจะตามความสมัครใจ และสามารถยุติการตอบได้เมื่อต้องการ เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน จะยุติการให้ตอบโดยลบแบบสอบถาม Google Form รวมเป็นเก็บข้อมูลได้สมบูรณ์จำนวนทั้งหมด 180 คน 2) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม ไปวิเคราะห์ ในโปรแกรมวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1.ผลศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ในช่วง Covid 19 ระบาด ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์

1.) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 92.8 มีอายุอยู่ในช่วง 20-22 ปี ร้อยละ 55.0 อายุเฉลี่ย 20.61 ปี มีรายได้เพื่อใช้จ่ายมากกว่าหรือเท่ากับ 5,001 บาท ร้อยละ 37.8 และกำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 35.6 สถานที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นประจำ ที่บ้านตนเอง ร้อยละ 52.8 หอพัก ร้อยละ 47.8 ใช้ขณะเดินทางเป็นประจำร้อยละ 7.3 ใช้ขณะไปร้านอาหาร ร้านกาแฟเป็นประจำ ร้อยละ 5.0 กลุ่มตัวอย่างมี

อุปกรณ์เข้าถึงการเรียนออนไลน์ ใช้สมาร์ทโฟน ร้อยละ 100.0 โน้ตบุ๊ก ร้อยละ 68.9 แท็บเล็ต ไอแพด ร้อยละ 66.1 และเครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 23.9

2.) พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิด19 ระบาด ของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ดังนี้

จากตารางที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (SD= 0.696) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนได้ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.35, SD=0.603) และเมื่อพิจารณารายข้อที่มีการใช้สมาร์ทโฟนได้เหมาะสมมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปน้อย คือใช้ในการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ประจำวิชาทุกคนผ่านกลุ่มไลน์ Google meet ค้นหาข้อมูล ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และใช้เข้าเรียน Google Classroom ส่งงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54, 4.53 และ 4.51 ตามลำดับ

2. ด้านความบันเทิงเฉลี่ยความสะดวกสบาย กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนได้ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30, SD= 0.646) และเมื่อพิจารณารายข้อที่มีการใช้สมาร์ทโฟนได้เหมาะสมมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปน้อย ใช้ในการเล่น ไลน์ เฟสบุ๊ค อินสตาแกรม ใช้ในการฟังเพลงในยูทูบ ใช้ในการส่งของออนไลน์ ใช้ในการชมภาพยนตร์เท่ากัน ใช้ในการรับชมข่าวสาร ใช้ในการสั่งซื้ออาหาร ใช้ในการนำทางเข้าพื้นที่เสี่ยง และในแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น หมอชนะ ไทยชนะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47, 4.46, 4.38, 4.33, 4.33, 4.31, 4.29 ตามลำดับ

3. ช่วงเวลาที่ใช้ กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนได้ในระดับเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 3.47, SD= 0.952) และเมื่อพิจารณารายข้อเวลาที่มีการใช้สมาร์ทโฟนได้เหมาะสมมาก ใช้ในช่วงเวลา 08.01-16.00 น. และในช่วงเวลา 16.01 น. 00.00 น. ใช้ในการเรียนหนังสือ ใช้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในช่วงที่อาจารย์สอนบรรยาย เล่น ไลน์ เฟสบุ๊ค ยูทูบ เกมส์ ขณะเพื่อนกำลังนำเสนองานหน้าชั้นเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เท่ากันทั้งสองช่วงเวลา

4. ประโยชน์และโทษ กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนได้ในระดับเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17, SD= 0.581) และเมื่อพิจารณารายข้อ ประโยชน์ที่มีการใช้สมาร์ทโฟนได้เหมาะสมมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปน้อย ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์ ใช้ในการดูสื่อสังคมออนไลน์ที่ชอบทำให้รู้สึกผ่อนคลาย การเรียนออนไลน์ทำให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม ใช้ค้นคว้าเนื้อหาที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติมในระหว่างเรียน ทำให้เข้าเรียนตรงเวลา ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าหนังสือและค่าถ่ายเอกสาร เข้าถึงและเรียนรู้ โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58, 4.58, 4.55, 4.53, 4.50, 4.48, 4.47 ด้านโทษจากการใช้สมาร์ทโฟนระดับมาก ใช้เป็นเวลานานเกิดความร้อนส่งผลเกิดความวิตกกังวล ไม่มีสมาธิในการเรียนกลัวเกิดอันตรายจากแบตเตอรี่เสื่อม การระเบิด ใช้เป็นระยะเวลานาน ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างลดลง มีค่าใช้จ่ายในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1.ด้านการศึกษา	4.35	0.603	มากที่สุด
2.ด้านความบันเทิง ความสะดวกสบาย	4.30	0.646	มากที่สุด
3.ช่วงเวลาที่ใช้สมาร์ทโฟน	3.47	0.952	มาก
4.ประโยชน์และโทษ	4.17	0.581	มาก
ภาพรวม	4.07	0.696	มาก

ในการเรียนออนไลน์ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยติดขัด เช่น ฝนตก ฟาร์มิ่ง ไฟดับ ทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง การนำข้อมูลออนไลน์มาใช้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือและไม่มีข้อมูลอ้างอิง ในขณะที่เรียนใช้สมาร์ทโฟนเข้าแอปพลิเคชันอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.06, 3.92, 3.91, 3.84, 3.66 ตามลำดับ

2. ผลศึกษากระทบที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาดที่มีผลต่อนักศึกษาพยาบาลศาสตร์

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลกระทบการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับ ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 3.40 SD= 1.047) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ผลกระทบต่อการเรียน ที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์กลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43, SD= 1.006) และเมื่อพิจารณารายข้อผลกระทบที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนในระดับมากโดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ความเร็ว เสถียรภาพในการดาวน์โหลดข้อมูลซ้ำ ทำให้เรียนตามเพื่อนไม่ทัน ขณะเรียนสัญญาณอินเทอร์เน็ตขัดข้องทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ตามไม่ทันเพื่อนขาดความเข้าใจในเนื้อหาระหว่างนั้น และใช้สมาร์ทโฟนเข้าถึง แอปพลิเคชัน ในการเข้าเรียนออนไลน์ได้ยากเนื่องจากมีปัญหาการสลับบัญชีผู้ใช้งาน ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ค่าเฉลี่ย 3.61, 3.54, 3.48 ตามลำดับ

2. ผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39, SD= 1.089) และเมื่อพิจารณารายข้อผลกระทบด้านการเรียนที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนในระดับมาก ทำให้เกิดมีอาการแสบตา ปวดตา ตาพร่ามัว สายตาสั้น ค่าเฉลี่ย 3.63 และ ผลกระทบต่อสุขภาพระดับปานกลาง ได้แก่ ใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปทำให้มีอาการ ปวดศีรษะ ปวดข้อนิ้ว นิ้วชา นิ้วเกร็ง ใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไป ทำให้ความจำ สมาธิลดลง ใช้สมาร์ทโฟนโดยใช้หูฟังและเปิดเสียงดังเป็นเวลานานต่อเนื่องระยะยาว ทำให้หูอื้อ และใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปทำให้มีอาการ เครียด วิตกกังวล ค่าเฉลี่ย 3.40, 3.36, 3.33 3.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลกระทบในการเรียนออนไลน์

ผลกระทบในการเรียนออนไลน์	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1.ด้านการเรียน	3.43	1.006	มาก
2.ด้านสุขภาพ	3.39	1.089	ปานกลาง
ภาพรวม	3.40	1.007	ปานกลาง

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนกับผลกระทบใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนกับผลกระทบใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ช่วงระบาดของโรคโควิด 19 พบว่าพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนเรียนออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.441, p<.01$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ในด้านต่างๆ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสม

1.1 ด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนใช้ในการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ประจำวิชาทุกคนผ่านกลุ่มไลน์ Google meet และใช้เข้าเรียน Google Classroom ค้นหาข้อมูลเนื้อหาเพิ่มเติม เพื่อทำกิจกรรมที่อาจารย์มอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญธัช วิภัติภูมิ (2559) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนเพื่อค้นคว้าข้อมูลทำกิจกรรม ที่อาจารย์มอบหมาย ใช้เพื่อค้นหาเนื้อหาที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติมในระหว่างเรียน ใช้ถ่ายรูป PowerPoint ของอาจารย์แทนการจดบันทึก ใช้เพื่อติดต่อ ตามเพื่อนให้มาเข้าเรียน กลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยใกล้เคียงกันทำให้มีพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนด้านการศึกษาในรูปแบบใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะการใช้สมาร์ทโฟนเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูลที่ได้รับมอบหมายมาจากอาจารย์และสอดคล้องกับการศึกษาของเอี่ยมทิพย์ ศรีทอง(2562)พบว่านักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลเสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่

1.2 ด้านความบันเทิง ด้านอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับการศึกษาของเอี่ยมทิพย์ ศรีทอง (2562) มีการใช้สมาร์ทโฟน ดูสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอินสตาแกรม มีการใช้สมาร์ทโฟนในการฟังเพลงในยูทูบ อินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นแหล่งความบันเทิงโดยเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจจากสื่อบันเทิงออนไลน์

1.3 ด้านช่วงเวลาการใช้สมาร์ทโฟนผลการศึกษพบว่า ช่วงเวลาที่มีการใช้สมาร์ทโฟนมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 08.01-16.00 น. และใช้สมาร์ทโฟนในช่วงเวลา 16.01-00.00 น. ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของสายธาร สังข์ชาติและคณะ (2561) พบว่ามีช่วงเวลาที่ใช้สมาร์ทโฟนมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 12.01-18.00 น.

ผลการวิจัยที่แตกต่างกันเนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการเรียนออนไลน์ตามภาคเรียนปกติเนื่องมาจากการระบาดของโรคโควิด 19

1.4 ประโยชน์และโทษของสมาร์ทโฟน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากสมาร์ทโฟน สามารถเข้าถึงและเรียนรู้โดยไม่จำกัด เวลา สถานที่ เรียนออนไลน์ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าหนังสือและค่าถ่ายเอกสาร ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาของ สิริพร อินทสนธิ์ (2563) ที่พบว่ารายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บสามารถเลือกเวลาเรียนได้ อยู่ในสถานที่ใดก็สามารถเรียนออนไลน์ได้เพียงแค่อุปกรณ์เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ สามารถกลับมาทบทวนการเรียนในเวลาที่ไม่เข้าใจได้ ประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งในเรื่องของหนังสือค่าเดินทาง ส่วนโทษของสมาร์ทโฟนด้านผู้ใช้นำข้อมูลออนไลน์มาใช้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องความน่าเชื่อถือ และไม่มีข้อมูลอ้างอิง และสอดคล้องกับการศึกษาของเมธาวี จำเนียรและคณะ (2561) สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจากการนำเทคโนโลยีมาใช้

2. ผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์

ผลกระทบในการเรียนออนไลน์พบว่า จากการใช้สมาร์ทโฟนติดต่อยาวนานเกินไป ทำให้มีอาการแสบตา ปวดตา ตาพร่ามัว สายตาสั้น ซึ่งสอดคล้องกับवासนา ศีलगาม (2561) พบว่า การเสพติดสมาร์ทโฟนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ใช้และเสี่ยงต่อการเป็นโรคต่างๆ ได้แก่ ตาแห้ง นอนไม่หลับ นี้อ้วน โรคอ้วน โรคซึมเศร้า และขณะเรียนสัญญาณอินเทอร์เน็ตขัดข้องทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ตามไม่ทันเพื่อน ขาดความเข้าใจในเนื้อหาระหว่างนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาดา ประสิทธิโชคและคณะ (2564) พบว่า ปัญหาโดยจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้เรียนที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้ รวมถึงการจัดหาอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์สื่อสาร ทำให้ขาดการควบคุมการใช้สมาร์ทโฟน ส่งผลให้เกิดการใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปและเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ขัดข้องสัญญาณของเครือข่ายหลุดหาย ทำให้มีปัญหาด้านการเรียนที่หยุดชะงัก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนกับผลกระทบใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ในช่วงโควิดระบาด

พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนเรียนออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนในการเรียนออนไลน์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.441, p<.01$) สอดคล้องกับงานวิจัยรัช วิภัติภูมิ (2559) ด้านการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทำกิจกรรม ที่อาจารย์มอบหมาย ใช้เพื่อค้นหาเนื้อหาที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติม ในระหว่างเรียนผลกระทบการใช้สมาร์ทโฟนติดต่อยาวนานเกินไป มีอาการแสบตา ปวดตา ตาพร่ามัว สายตาสั้น ใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปทำให้มีอาการ ปวดศีรษะ ปวดข้อนิ้ว นิ้วชา นิ้วเกร็ง เครียด วิตกกังวล สอดคล้องกับवासना ศีलगาม (2561)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1.1 ควรมีจัดเตรียมอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตสำหรับการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ให้พร้อมทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน

1.2 นักศึกษาควรมีการให้ความสนใจในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ อาจารย์และนักศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

1.3 นักศึกษาไม่ควรใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไป เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนเป็นเวลานานซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่นปัญหาทางด้านสายตา อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ด้านการได้ยิน

1.4 สถานศึกษาควรเตรียมผู้เชี่ยวชาญในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในเรื่องระบบที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ และมีการแก้ไขปัญหาที่ดีเมื่อนักศึกษาพบปัญหาจากการเข้าระบบไม่ได้

1.5 การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระยะเวลา ไม่ควรต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลายาว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนของนักศึกษาต่างคณะในวิทยาลัยเพิ่มเติมเนื่องจาก ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 นักศึกษาคณะอื่นในวิทยาลัยได้รับผลกระทบให้มีการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนด้านอื่นๆ โดยเฉพาะด้านความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการใช้สมาร์ทโฟน เพื่อค้นหาข้อมูลในการลดความเสี่ยงจากการใช้โทรศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสม

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข. (2564). **โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**. (ออนไลน์)
แหล่งที่มา <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php> สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2564.
- ธัญธัช วัณทิภูมิประเทศ. (2559). พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
สุทธิปริทัศน์. 30 (95). 48-58.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่หลัง COVID 19 .วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
สุทธิปริทัศน์. 30 (95). 48-58.
- พิชชาดา ประสิทธิโชค, ธนวัฒน์ ศรีไพโรจน์, และสรวิชัย ตรีศรี. (2564). พฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนและ
รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนของเยาวชนเจนเอเรชั่น Z
ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ออนไลน์) แหล่งที่มา [https://cads.in.th/cads/media/
upload/1613441962-2. บทความวิจัย.pdf](https://cads.in.th/cads/media/upload/1613441962-2.บทความวิจัย.pdf) สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2564.
- เมธาวี จำเนียร, และกรกฎ จำเนียร. (2561). ประโยชน์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการสื่อสารออนไลน์ใน
การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารราชพฤกษ์**. 16 (3).
113-121.
- วาสนา ศีลางาม. (2561). อันตรายของการเสพติดสมาร์ทโฟน. **วารสาร มจร.วิชาการ**, 22 (43-44), 193-204.
- สายสมร เฉลยกิจ, จินตนา อาจสันเทียะ, และมักเดลา นา สุภาพร . (2563). ผลกระทบโรคระบาด Covid-19.
การจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล. **วารสารวิจัยสุขภาพ และการพยาบาล**. 36 (2). 255-262.
- สายธาร สังข์ชาติ และคณะ. (2561). พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สมาร์ทโฟนของ
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
(ออนไลน์) แหล่งที่มา http://202.29.4.209/home/research/public_html/ สืบค้นเมื่อวันที่ 10
มีนาคม 2564.
- สิริพร อินทสนธิ์. (2563). โควิด - 19 กับการเรียนการสอนออนไลน์กรณีศึกษารายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ.
วารสารการจัดการปริทัศน์ 22 (2). 203-213.
- สุรัตนา เหล่าไชย, ปภาวี รัตนธรรม, และอดิศักดิ์ พลเสาร. (2561). การศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือ
ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของนักศึกษาสาธารณสุขชุมชนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 จาก [http://research.rmu.ac.th/rdimis//upload/fullreport/160
7007262.pdf](http://research.rmu.ac.th/rdimis//upload/fullreport/1607007262.pdf)
- เอี่ยมทิพย์ ศรีทอง. (2562). พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทพ
สตรี. **วารสารมหาจุฬาราชการ**. ปีที่ 6 (ฉบับพิเศษ).
- Cohen J.(1988). **Statistical power analysis for the behavioral sciences**. (2nd ed.). Hillsdale,
New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.